Handläggare: Christina Hegefjärd
Förvaltningsjurist: Johan Karlsson

PaN 2018-05-22 P 7
TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-05-08

PaN 1801-0005657
HSN 2018-5657

Principärende

Utebliven information om förändrat regelverk

Ärendet

Sedan flera år har en kvinna ekonomisk ersättning från landstinget för peruk och hårersättning för ögonfransar/ögonbryn på grund av en kronisk sjukdom. Rekvisition skrivs av specialistläkare och innebär som högst en ersättning på 5 000 kronor för peruk och 950 kronor för lösögonfransar/ögonbryn för en tolvmånaders period. Bidragets giltighetsperiod har tidigare varit kalenderår. Från och med 1 juni 2017 förändrades regelverket. Ändringen innebar att giltighetstiden ändrades till att omfatta 12 månader från rekvisitionsdatum.

Kvinnan beskrev i en skrivelse till patientnämndens förvaltning att ändringen i landstingets regelverk inneburit att hon inte kunnat utnyttja ersättningen för ett år eftersom det i hennes fall hade gått över tolv månader sedan rekvisitionsdatumet när hon fick höra om förändringen. Kvinnan hade inte fått någon information om ändringen och trodde att rekvisitionen skulle gälla hela 2017. Hon hade därför planerat att begära hårersättningen senare under 2017. Inte heller hennes förskrivare hade fått information om förändringen av regelverket innan den var genomförd.

Utredning

Patientnämndens förvaltning har utrett ärendet genom att inhämta ett yttrande från hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Av detta framkom att regelverket ändrats från och med 1 juni 2017. Tidigare var giltighetstiden för rekvisition av peruk ett kalenderår. Ändringen innebar att giltighetstiden ändrades till att omfatta 12 månader från rekvisitionsdatum. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anförde att information om denna ändring skickades 22 maj 2017 till förskrivare genom skrivelsen *Information om förändringar av arbetssätt vid förskrivning av bröstremiss och rekvisitioner för hårersättning i Thord.* Anmälaren själv har inte fått information om ändringen och dess konsekvenser för henne. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anförde att det åligger brukaren att hålla sig uppdaterad gällande regelverket. I nämnda skrivelse står avseende giltighetstid:

> ”Rekvisitionen för hårersättning gäller en 12 månaders period (1år) och räknas från det datum som den registreras i Thord. Rekvisitionen

har olika giltighetstider och kommer framöver att fortsätta att ha detta men det innebär också att en ny rekvisition inte slår igenom förrän giltighetstiden för den tidigare rekvisitionen har löpt ut. En ny rekvisition kan tidigast registreras 3 månader innan den gällande rekvisitionen löper ut och blir giltig när datumet på den befintliga rekvisitionen har passerats."

Regelverk

Ansvaret för hälso- och sjukvården framgår av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). I lagen föreskrivs det grundläggande ansvar som sjukvårdshuvudmännen har när det gäller hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning. Landstingets ansvar är att tillhandahålla hjälpmedel till personer som är bosatta inom landstinget (8 kap. 7 §).

Patientlagen (2014:821) innehåller bestämmelser som syftar till att stärka och tydliggöra patientens ställning inom hälso- och sjukvårdens område samt till att främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet. I 5 kap. 1 § står att hälso- och sjukvården så långt som möjligt ska utformas och genomföras i samråd med patienten.

Hjälpmedelsguiden är Stockholms läns landstings regelverk för hjälpmedelsförskrivning. Hjälpmedelsguiden baseras på Hjälpmedelspolicyn och är en beskrivning av vilka behov som landstinget ska tillgodose utifrån hälso- och sjukvårdslagen. På Vårdgivarguiden finns under Behandlingsstöd/Hjälpmedelsguiden/Behovstrappor/Vård och behandling information om hjälpmedel inom Vård och behandling. Under 2. Fysiska funktioner beskrivs hjälpmedlen som behövs för behandling av fysiska funktioner såsom behov av kosmetisk protes i form av peruk. Under Bidragsregler står "Hårersättning ersätts av landstinget till en maximal kostnad av 5 000 kronor inklusive moms under en 12 månaders period", vilket också står i faktabladet som finns tillgängligt på Vårdgivarguiden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner det anmärkningsvärt att information om förändrade regelverk, särskilt de med konsekvenser som får en icke oväsentlig påverkan på enskilda, sänds ut med kort varsel. Skrivelsen skickades ut 22 maj 2017 och förändringen skedde 1 juni 2017. Förvaltningen framhåller också att såväl informationen i skrivelsen 22 maj 2017 som regelverket avseende förskrivning och rekvisition för hårersättning, vilket finns att ta del av på Vårdgivarguiden, är otydligt. Där står att rekvisitionen gäller "en 12 månaders period". Patientnämndens förvaltning önskar hälso- och sjukvårdsnämndens syn på huruvida det är möjligt att, i de fall information lämnats på ovanstående sätt, lämna ersättningen retroaktivt.

Förvaltningen finner det vidare anmärkningsvärt att information om det förändrade regelverket inte lämnats till brukaren eller att övergångsbestämmelser inte trätt i kraft i syfte att värna de brukare som riskerade att inte få årets bidrag. Ändringen har drabbat anmälaren, hon har mist ekonomisk ersättning för 2017. Ärendet bör därför hanteras som ett principärende.

Konsekvenser för patientsäkerhet
De föreslagna åtgärderna förväntas inte bidra till att förbättra patientsäkerheten men bidrar till att främja tilliten till hälso- och sjukvården.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser
De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut
Nämnden föreslås besluta att

- översända ärendets tjänsteutlåtande till hälso- och sjukvårdsnämnden samt begära skriftlig återföring avseende genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 3 september 2018
- översända ärendets tjänsteutlåtande till hälso-och sjukvårdsförvaltningen för kännedom
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande till anmälaren.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef